

Scoil Sailearna

Focal Buíochais ón bPríomhoide

Fearghas Mac Lochlainn

Thosaigh mé mo thréimhse mar phríomhoide i Scoil Sailearna i Mí Feabhra na bliana 2001. I Scoil Iognáid istigh i nGaillimh a bhí mé ag múineadh ag an am nó sa “Jes” mar is fearr aithne air. Cé go raibh mé an-sásta i Scoil Iognáid ba é mian mo chroí i gcónaí a bheith i mo chónaí agus ag obair sa nGaeltacht. Bhí cáil na Gaeilge, na drámaíochta agus an chultúir Ghaelaigh ar Scoil Sailearna agus ar cheantar Chois Fharraige agus nuair a fógraíodh an post thapaigh mé an deis agus bhí an t-ádh orm gur mise a ceapadh mar phríomhoide nua ar an scoil.

Tháinig mé i gcomharbacht ar Thomás Ó Ráighne, beannacht Dé lena anam, a cailleadh go tragóideach agus é i bhfad ró-óg agus ar Mháire Ní Mháille a bhí ag feidhmiú mar phríomhoide sa scoil ag an am. Dhá chéad tríocha cúig dalta a bhí ar rollaí na scoile an bhliain sin. Bhí an daonra áitiúil agus uimhreacha na scoile ag titim de réir a chéile ag an am ach is ardú atá siad arís le roinnt blianta anuas. Dhá chéad dalta atá ag freastal ar an scoil faoi láthair agus mar staitistic shuimiúil – tá céad buachaill díreach agus céad cailín díreach ar rollaí na scoile anois!

Bhí plean curtha i dtoll a chéile ag na hailtirí Douglas & Wallace sa mbliain 1999 le cur leis an scoil. Séard a bhí i gceist ná athchóiriú a dhéanamh ar an scoil mar a bhí agus seomraí breise a chur léi. Tá an-chreidiúint ag gabháil do Thomás Ó Ráighne agus don Athair Mícheál Ó Flannabhra, príomhoide agus cathaoirleach na scoile ag an am. Faraor, tá an bheirt cheannródaí seo

imithe uainn anois, beannacht Dé lena n-anam, ach tá oidhreacht bhreá fágtha ina ndiaidh acu.

Is iomaí cruinniú de Bhord Bainistíochta na scoile a bhí ann ag ar pléadh forbairt agus dul chun cinn na scoile - agus easpa dul chun cinn scaití. Bhí muid ag “*Stage Two (b)*” sa bpróiseas ar feadh i bhfad agus is minic a d’fhiafraigh muid: “*Two (b) or not to be, that is the question!*” Ba fada an bóthar é cinnte agus tá an-chreidiúint agus buíochas mór ag gabháil do chathaoirleach reatha an Bhoird, Máirtín Ó Ceallacháin, a bhí i gcónaí dearfach, díograiseach, seiftiúil, praiticiúil agus spreagúil ag brú an togra chun cinn.

Tá buíochas mór ag gabháil do phobal uile na scoile, do chuile thuismitheoir a thacaigh leis an scoil, do dhaoine a d’fhreastail ar an mBord Bainistíochta nó ar Choiste na dTuismitheoirí ag eagrú ócáidí is ag bailiú airgid ar son na scoile. Go bhfága Dia an tsláinte agaibh ar fad.

Fearghas Mac Lochlainn, an príomhoide ar Scoil Sailearna, ag labhairt le gasúir na scoile Bealtaine 2016, le linn Chomóradh Éirí Amach na Cásca. Tá Fearghas le héirí as a phost mar phríomhoide tar éis a mharc a fhágáil ar an scoil agus ar an gceantar

Tá foirgneamh breá scoile againn anois agus scoil níos breáichte ní bhfaighfeá ó Bhearna go Carna. Tá seomraí breátha móra ranga inti agus iad feistithe amach. Tá halla breá inti. Tá dhá oifig inti agus seomraí do na múinteoirí tacaíochta foghlama. Tá seomra céadfaí breá inti leis an trealamh is nuaichte. Tá clós breá fairsing againn. Tá pinniúr breá sa halla agus péire taobh amuigh. Tá tearmann breá i gclós na scoile a tógadh mar chuid den scéim “Céatadán don Ealaín.”

Cé nach raibh páirc imeartha sa bplean beag ná

mór, bhí an Bord Bainistíochta fad-bhreathnaitheach. Nuair a bhí an tógáil ar siúl agus an t-innealra ar an láthair thapaigh muid an deis agus anois tá páirc bhreá imeartha againn ar chúl na scoile.

Tá scoil bhreá agus foirgneamh breá agus áiseanna den scoth againn anois agus tá muid thar a bheith buíoch agus bródúil aisti. Ach an t-am a raibh drochbhail ar fhoirgneamh na scoile déarfainn fhéin go raibh scoil den chéad scoth againn an t-am sin freisin! Mar bhí tuismitheoirí tacúla againn. Bhí múinteoirí agus cúntóirí agus foireann scoile den scoth againn a chuir a gcroí agus a n-anam isteach sna gasúir agus sin é a chruthaíonn scoil den chéad scoth agus ní hé an foirgneamh!

Tá mana na scoile le feiceáil ar bhinn thiar na scoile. Tá sé le feiceáil ar an leacht ag an bpríomhdhoras. Tá sé le feiceáil ar an ngeansaí scoile: “Grá do Dhia, grá dhá chéile agus grá don Ghaeilge.”

Le linn mo thréimhse mar phríomhoide i Scoil Sailearna, d’fhéach mé leis na tréithre seo chur chun cinn. Ba mhaith liom go mbeadh tréithre an Chríostaí mhaith ag na gasúir – an grá do Dhia, an grá do do chomharsa, an cairdeas, an cineáltas agus an cúnamh dhá chéile. Ba mhaith liom go mbeadh féinmhuinín agus féinmheas ag na gasúir. Ba mhaith liom go mbeadh meas acu orthu fhéin agus chomh tábhachtach céanna, go mbeadh meas acu ar dhaoine eile.

Chuir mé an-tábhacht leis an nGaeilge i gcónaí. Ba mhaith liom go mbeadh gasúir na scoile muiníneach, mórálach agus bródúil as a dteanga fhéin agus a gcultúr fhéin. Ar nós daoine eile a tháinig romham, sí an Ghaeilge a mheall mise chuig an gceantar.

D’fhoghlaim mise go leor Gaeilge ó mhuintir na háite. Tá ard-mheas agam ar an bpobal agus ar an saibhreas Gaeilge atá acu. Féachaim i gcónaí le cur ina luí ar na gasúir an tseoid atá acu fhéin agus ag a muintir. Sí saibhreas Gaeilge an cheantair a mheall an Píarsach, Tomás Mac Donncha agus Éamonn Ceannt agus daoine eile nach iad go dtí an ceantar seo. Féachaim le cur ina luí ar na gasúir an oidhreacht atá acu. Sí an Ghaeilge a labhraíonn a gcuid tuismitheoirí. Gaeilge a labhraíonn Mamó agus Deaideo. Gaeilge a bhí ag Deaideo agus Mamó Dheaideo is Mhamó! Agus siar, siar, siar, chomh fada siar leis an laochra móra ar nós Gráinne Mhaol agus siar chomh fada le Fionn Mac Cumhaill agus Cúchulainn.

Aireoidh mé uaim go mór gasúir Scoil Sailearna. Creidim go láidir sa dream óg. Tá cion mo chroí agam orthu. Tá barr-mheas agam orthu. Tá siad lán de bhrí, lán de chroí, lán de spraoi, lán de spiorad agus lán de mhisneach! Creidim iontu agus creidim go bhfuil an Ghaeilge slán.

Beidh mise ag éirí as mo chuid cúraimí mar phríomhoide ar Scoil Sailearna ag briseadh na Samhna i mbliana. Guím chuile rath ar an té a thiofais i gcomharbacht orm mar phríomhoide nua. Aireoidh mé uaim go mór an scoil, na gasúir, mo chairde i measc na foirne agus na dtuismitheoirí. Ach le cúnamh Dé beidh mé fós páirteach i roinnt imeachtaí scoile má fhaighim cead mo chinn!

Go raibh míle, míle maith agaibh ar fad. ■

An Canónach Colm Ó Ceannabháin

*3 Márta 1928 go dtí 3 Deireadh Fómhair 2019
Suaímheas Síoraí dó*

Comhghairdeas do Chumann Forbartha Chois Fharraige ó Catherine Connolly TD

Sonraí teagmhála:
Oifig Toghlaigh
4, Teach na Tráchtála
Sráid Thobar an Iarla
Gaillimh

Tel: 091-567870 nó 01-6184411
catherine.connolly@oireachtas.ie
<http://catherineconnolly.com/>